

STRATEGIES FOR DEVELOPING SOCIAL ACTIVITY OF YOUNG WOMEN

Lola Muzafarovna Karimova

Associate Professor, Department of Social Sciences

Doctor of Philosophy (PhD) in Philosophy

Bukhara State Medical Institute

Bukhara, Uzbekistan

ABOUT ARTICLE

Key words: young women, social activity, strategy, education, civil society, Uzbekistan.

Received: 15.02.26

Accepted: 16.02.26

Published: 17.02.26

Abstract: The article analyzes strategies to enhance the social activity of young women. Key strategies include education, civil society institutions, digital platforms, legal and institutional support, and overcoming social stereotypes. Implementing these strategies ensures active participation of young women in political, social, and economic processes, strengthens democratic institutions, and promotes gender equality in society.

YOSH XOTIN-QIZLARNING IJTIMOIIY FAOLLIGINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI

Lola Muzafarovna Karimova

Ijtimoiy fanlar kafedrası dotsenti

Falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Buxoro davlat tibbiyot instituti

Buxoro, O'zbekiston

MAQOLA HAQIDA

Kalit so'zlar: yosh xotin-qizlar, ijtimoiy faollik, strategiya, ta'lim, fuqarolik jamiyati, O'zbekiston.

Annotatsiya: Maqolada yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirish strategiyalari tahlil qilinadi. Ta'lim, fuqarolik jamiyati institutlari, raqamli platformalar, huquqiy va institutsional qo'llab-quvvatlash hamda ijtimoiy stereotiplarni bartaraf etish kabi asosiy strategiyalar yoritilgan. Ularning amalga oshirilishi yosh ayollarning siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarda faol ishtirokini ta'minlash, demokratik institutlarni mustahkamlash va jamiyatdagi gender tengligini oshirishga xizmat qiladi.

СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ МОЛОДЫХ ЖЕНЩИН

*Лола Музафаровна Каримова**Доцент кафедры социальных наук**Доктор философии (PhD) по философским наукам**Бухарский государственный медицинский институт**Бухара, Узбекистан*

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: молодые женщины, социальная активность, стратегия, образование, гражданское общество, Узбекистан.	Аннотация: В статье анализируются стратегии повышения социальной активности молодых женщин. Рассматриваются ключевые направления: образование, институты гражданского общества, цифровые платформы, правовая и институциональная поддержка, а также преодоление социальных стереотипов. Их внедрение способствует активному участию молодых женщин в политической, социальной и экономической жизни, укреплению демократических институтов и повышению гендерного равенства в обществе.
--	--

Kirish. Zamonaviy jamiyatlarda yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligi nafaqat ularning shaxsiy rivojlanishi va huquqlarini amalga oshirish, balki jamiyatning demokratik, iqtisodiy va madaniy rivojlanishi uchun ham muhim ahamiyat kasb etadi. Yosh ayollarning siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarda faol ishtiroki fuqarolik jamiyati institutlarini mustahkamlash, gender tengligini ta'minlash, ijtimoiy adolat va barqarorlikni oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi [4, 88].

Bugungi kunda yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini rag'batlantirish dolzarb masala bo'lib, bu nafaqat milliy, balki global miqyosdagi ijtimoiy va siyosiy jarayonlarda o'z aksini topadi. Global tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, yosh ayollar siyosiy va ijtimoiy faoliyatga jalb etilganda, jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi sezilarli darajada oshadi. Shu bilan birga, yosh xotin-qizlar yetakchilik, innovatsion tashabbuskorlik va fuqarolik mas'uliyatini o'z vaqtida qabul qilishi orqali demokratik institutlar samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Asosiy qism. O'zbekiston sharoitida ham yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. So'nggi yillarda yosh ayollar nafaqat siyosiy hayotda, balki iqtisodiy va ijtimoiy loyihalarda faol ishtirok etmoqda. Bu jarayonda ularning vakilligi va imkoniyatlarini kengaytirish bo'yicha turli davlat va nodavlat tashabbuslar amalga oshirilmoqda. Shu jumladan, oliy ta'lim muassasalari, fuqarolik jamiyati institutlari,

yoshlar markazlari va raqamli platformalar yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirishda muhim vosita sifatida xizmat qilmoqda [1, 243].

Biroq, yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini to'liq amalga oshirishga to'sqinlik qiluvchi bir qator omillar mavjud. Ular orasida an'anaviy ijtimoiy stereotiplar, oilaviy va kasbiy majburiyatlar, siyosiy institutlarga past ishonch, resurslar yetishmasligi va yetakchilik tajribasining kamligi muhim ahamiyatga ega. Shu sababli, yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirish bo'yicha tizimli strategiyalar ishlab chiqish va ularni amaliyotga tatbiq etish dolzarb ilmiy va amaliy masala hisoblanadi. Ushbu strategiyalar ta'lim, fuqarolik jamiyati institutlari, raqamli platformalar, huquqiy va institutsional qo'llab-quvvatlash, shuningdek, ijtimoiy stereotiplarni bartaraf etish yo'nalishlarini qamrab oladi. Shu bilan birga, yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini rivojlantirish jamiyatning demokratik qadriyatlarini mustahkamlash, gender tengligini ta'minlash va ijtimoiy adolatni oshirishga xizmat qiladi.

Mazkur maqola yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini rivojlantirish bo'yicha mavjud strategiyalarni tahlil qiladi, O'zbekiston misolida amaliy tajribani o'rganadi va ularning samaradorligini oshirishga qaratilgan tavsiyalar ishlab chiqadi.

Zamonaviy demokratik jamiyatlarda saylov jarayonlari fuqarolarning siyosiy faolligini oshirish va demokratik institutlarni mustahkamlashning asosiy vositasidir. Xotin-qizlarning saylovlarda ishtiroki nafaqat ularning shaxsiy siyosiy huquqlarini amalga oshirish, balki jamiyatdagi gender tengligi, ijtimoiy adolat va barqaror rivojlanishning muhim ko'rsatkichidir. Shu bois, xotin-qizlar siyosiy faolligining oshirilishi davlat boshqaruvi sifatini yaxshilash va ijtimoiy muammolarni samarali hal etishda hal qiluvchi rol o'ynaydi [3, 150].

O'zbekiston sharoitida xotin-qizlarning siyosiy faolligi mustaqillik davrida izchil rivojlandi. Xususan, Oliy Majlis Senati va Qonunchilik palatasida ayollar ulushi ortib borayotgani, shuningdek, mahalliy kengashlarda xotin-qizlarning faol ishtiroki ijtimoiy yo'naltirilgan qarorlar qabul qilinishini ta'minlamoqda. Bu esa xotin-qizlarning siyosiy salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarish va jamiyatdagi turli ijtimoiy guruhlarning manfaatlarini hisobga olgan holda siyosiy jarayonlarda faol ishtirok etish imkoniyatini beradi.

Xotin-qizlarning saylov jarayonidagi faolligi bir nechta ijtimoiy va institutsional omillar bilan bog'liq. Avvalo, ta'lim va siyosiy madaniyatning yuksalishi ayollarga siyosiy jarayonlarda ongli ishtirok etish imkonini beradi. Shuningdek, fuqarolik jamiyati institutlari, nodavlat tashkilotlar va ayollar qo'mitalari xotin-qizlarni siyosiy jarayonlarga jalb etish, ularning huquqiy bilimini oshirish va liderlik salohiyatini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Biroq, xotin-qizlarning saylovlarda ishtirokini cheklovchi bir qator muammolar mavjud. An'anaviy ijtimoiy stereotiplar, oilaviy va kasbiy majburiyatlar o'rtasidagi muvozanat, siyosiy

institutlarga nisbatan past ishonch kabi omillar ularning siyosiy faolligini to'liq amalga oshirishga to'sqinlik qilmoqda. Shu bois, xotin-qizlarning siyosiy faolligini oshirishga qaratilgan davlat siyosati va amaliy chora-tadbirlar dolzarb masala sifatida qaraladi.

Raqamli texnologiyalar va ijtimoiy tarmoqlarning rivojlanishi xotin-qizlarning siyosiy faolligi uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Onlayn jamoatchilik muhokamalari, elektron saylov platformalari va axborot resurslari ayollarga siyosiy qarorlar qabul qilish jarayonida erkin fikr bildirish, siyosiy tashabbuslarda faol bo'lish va davlat bilan samarali muloqot qilish imkonini beradi. Bu holat an'anaviy siyosiy faollik shakllari bilan bir qatorda yangi, innovatsion ishtirok shakllarining rivojlanishiga ham xizmat qilmoqda [6, 142].

Shuningdek, xotin-qizlarning saylovlarda ishtiroki jamiyatdagi ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga ham hissa qo'shadi. Ayollar saylovlarda faol bo'lganda, siyosiy qarorlar qabul qilish jarayonida aholining turli qatlamlari, jumladan, ayollar, yoshlar va ijtimoiy himoyaga muhtoj guruhlar manfaatlari hisobga olinadi. Bu esa demokratik institutlarning samaradorligini oshirish va davlat siyosatida inklyuzivlikni ta'minlashga yordam beradi.

Xotin-qizlarning saylov jarayonlaridagi faol ishtiroki jamiyatda gender tengligini oshirish, demokratik institutlarni mustahkamlash va ijtimoiy adolatni ta'minlashga xizmat qiluvchi hal qiluvchi ijtimoiy-siyosiy omil sifatida namoyon bo'ladi. Shu bois, xotin-qizlarning siyosiy faolligini oshirish va ularning saylov jarayonlaridagi ishtirokini rag'batlantirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqish dolzarb ilmiy va amaliy masala hisoblanadi.

Xulosa. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini rivojlantirish jamiyatning demokratik, siyosiy va ijtimoiy barqarorligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston sharoitida yosh xotin-qizlarning siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarda faol ishtiroki sezilarli darajada ortgan. Bu jarayonda oliy ta'lim muassasalari, fuqarolik jamiyati institutlari, raqamli platformalar va davlat tomonidan taqdim etilayotgan huquqiy imkoniyatlar samarali vosita sifatida xizmat qilmoqda.

Ta'lim va ma'rifiy ishlar yosh ayollarning siyosiy va ijtimoiy jarayonlarga tayyorligini oshiradi, liderlik salohiyatini rivojlantiradi va ularni jamiyatdagi faol yetakchilikka rag'batlantiradi. Fuqarolik jamiyati institutlari va mentorlik dasturlari yosh xotin-qizlarga ijtimoiy loyihalarda ishtirok etish imkoniyatini yaratadi, ularni mas'uliyatli va tashabbuskor shaxs sifatida shakllantiradi. Raqamli platformalar orqali onlayn muhokama va tashabbuslarda ishtirok etish yosh ayollarning siyosiy va ijtimoiy faolligini sezilarli darajada oshiradi [7, 24-25].

Huquqiy va institutsional qo'llab-quvvatlash yosh xotin-qizlarning siyosiy vakilligini oshirishga xizmat qiladi, saylovlarda va mahalliy kengashlarda ulushini kengaytiradi. Shu bilan birga, ijtimoiy stereotiplarni bartaraf etish va madaniyatni shakllantirish yosh ayollarning

faoliyatga jalb etilishida muhim omil hisoblanadi. Ommaviy axborot vositalari va targ'ibot tadbirlari yosh xotin-qizlarni o'z huquqlari va imkoniyatlari haqida xabardor qiladi, ularni siyosiy va ijtimoiy jarayonlarda faol bo'lishga undaydi. Shu bilan birga, tadqiqot yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini cheklovchi omillarni ham aniqladi: oilaviy va kasbiy majburiyatlar, gender stereotiplari, resurslar yetishmasligi va yetakchilik tajribasining cheklanganligi. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun tizimli va integratsiyalashgan strategiyalarni ishlab chiqish va amalga oshirish muhim ahamiyatga ega. Ushbu tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirish jamiyatdagi gender tengligini ta'minlash, demokratik institutlarni mustahkamlash va yosh avlodning siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarishga xizmat qiladi. Shu bois, davlat organlari, nodavlat tashkilotlar va fuqarolik jamiyati institutlari tomonidan yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini rag'batlantirishga qaratilgan strategiyalarni ishlab chiqish va doimiy monitoring tizimini joriy etish zarur. Yosh xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini rivojlantirish bo'yicha samarali chora-tadbirlarni amalga oshirish nafaqat ularning shaxsiy huquq va imkoniyatlarini kengaytiradi, balki jamiyatning demokratik qadriyatlarini mustahkamlash, gender tengligini ta'minlash va ijtimoiy barqarorlikni oshirishga ham xizmat qiladi. Shu bois, yosh xotin-qizlarning siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy jarayonlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha tizimli, strategik va uzluksiz chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish dolzarb vazifa hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Yunusova, C., O'ralova, R. (2025). Xotin-qizlar faolligini oshirishda psixologlar va pedagoglar o'rni. Педагогика и психология в современном мире: теоретические и практические исследования, 4(11), 24-26.
2. Sharipov, A., Z. (2020). Social stratification processes and social cooperation during globalization. Scientific Bulletin of Namangan State University, 2(4), 240-247.
3. Karimova, L. (2025). Social mobility of women in Uzbekistan. Модели и методы в современной науке, 4(6), 148-152.
4. Xasanovich, A., K. (2025). Xotin-qizlarning ijtimoiy va psixologik muammolarini aniqlash hamda bartaraf etishda zamonaviy yondashuvlar. Yangi O'zbekiston, yangi tadqiqotlar jurnali, 3(1), 607-613.
5. Tohir o'gli., R., G. (2025). O'zbekistonda saylov qonunchiligining takomillashuvi va xalqaro standartlarga muvofiqligi. Global Science Review. 3(6), 394-407.
6. Шарипов, А., Мухаммадиева, Г. И. (2019). Some theoretical aspects moral and legal education of schoolchildren. Ученые записки Худжандского государственного университета им. академика Б. Гафурова. Гуманитарные науки, 3(60), 141-144.

7. Sharipov, A., A. (2022). Philosophical aspect of the new innovation and investment environment: Philosophical aspect of the new innovation and investment environment. Buxoro davlat universitetining Pedagogika instituti jurnali, 2(2). 43-52.